

Botanický a zoologický průzkum – příloha k plánu péče o ZCHÚ

PP Bělečský písník

1. Metodika

Botanický průzkum proběhl formou terénních šetření 20.4., 4.5. a 28.6.2019. ZCHÚ při nich bylo projito s cílem zaznamenat ochranářsky významné druhy rostlin zde rostoucí. Rostliny byly určeny dle Klíče ke květeně (Kubát, 2002) a Exkursionsflora von Deutschland, Band 3 (Rothmaler, 2009). Nomenklatura zjištěných druhů je uvedena dle Klíče ke květeně ČR (Kubát, 2002). Zjištěné druhy pak byly následně porovnány s přílohou II, vyhlášky ministerstva životního prostředí České republiky č. 395/1992 Sb. a s Červeným seznamem ohrožených druhů České republiky – cévnaté rostliny, aby bylo zjištěno, zda nespadají do nějaké z kategorie ochrany.

Zoologický průzkum v území proběhl v termínech 19.4., 6.5., 10.5., 25.5., 11.6.2019. Zaměřen byl na výskyt ochranářsky významných skupin obratlovců a bezobratlých.

Při systematickém procházení lokality byly zaznamenávány všechny druhy ptáků viděné a slyšené do vzdálenosti 25 m od pozorovatele. S ohledem na malou velikost lokality a způsob využití dat (kvalitativní údaje) nebyl pro účely této zprávy ustanoven transekt průzkumu. Početnost jedinců byla vyhodnocena pouze v případě ochranářsky významných druhů nebo ornitologicky zajímavých nálezů. Pro vyhodnocení pravděpodobnosti hnizdění byly významné druhy ptáků přiřazeny do jedné z kategorií dle nové metodiky pro celostátní mapování hnizdního rozšíření ptáků; 0: druh nehnizdící, A: možné hnizdění, B: pravděpodobné hnizdění, C: prokázané hnizdění¹.

V rámci herpetologického průzkumu byly pro zjištění přítomnosti zástupců místní herpetofauny využity následující metody: přímé pozorování v terénu (případný odchyt jedinců pro nutnost druhové determinace), zjišťování přítomnosti na základě prohledávání potenciálních stanovišť (zimoviště, místa ke slunění, potravní stanoviště, úkryty), vyhledávání jedinců usmrcených na cestách, prolovování keserem, odchyt pomocí živolovných pastí.

V rámci výzkumných prací byl v území sledován výskyt ochranářsky významných druhů hmyzu (brouci, motýli, blanokřídli, vážky). Doplňkově byl v území sledován výskyt ochranářsky významných savců v území.

Použité kategorie ohrožení:

vyhláška MŽP 395/1992 Sb. O/§3 – ohrožený druh, SO/§2 – silně ohrožený druh, KO/§1 – kriticky ohrožený druh; červený seznam mechorostů (Kučera et al. 2012): LR – nt – druh blízký ohrožení, LC – att – druh neohrožený, vyžadující pozornost; rostlin (Grulich & Chobot 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený, DD – taxon s nedostatečnými údaji; C1 – kriticky ohrožený, C2 – silně ohrožený (t- s předpokládaným úbytkem historických lokalit 50-90%), C3 – ohrožený či zranitelný druh, C4 – vzácnější taxony vyžadující pozornost; červený seznam bezobratlých (Hejda et al. 2017), obratlovců (Chobot & Němec 2017): CR – kriticky ohrožený druh, EN – ohrožený, VU – zranitelný, NT – téměř ohrožený, LC – málo dotčený.

¹ A1 – druh pozorovaný v době hnizdění ve vhodném hnizdním prostředí, A2 – pozorování zpívajícího samce či zaslechnutí hlasů souvisejících s hnizděním, B3 – pár pozorovaný v době hnizdění ve vhodném prostředí, B4 – stálý okrsek s opakováním zjištěním teritoriálního chování, B5 – pozorování toku či páření, B6 – navštěvování pravděpodobných hnizdišť, B7 – vzušené chování či varování pravděpodobně u hnizda, B8 – přítomnost hnizdní nažiny, B9 – pozorování ptáků při stavbě hnizda, C10 – odpoutávání pozornosti u hnizda, C11 – nález použitého hnizda, C12 – nález čerstvě vyvedených mláďat, C13 – pozorování starých ptáků přilétávajících k hnizdu či odletávajících od něho, popř. sezení na hnizdě, C14 – pozorování ptáků při krmení či odnášení trusu z hnizda, C15 – nález hnizda s vejci, C16 – nález hnizda s mláďaty (<http://bigfiles.birdlife.cz/>).

2. Výsledky

Přehled zaznamenaných druhů rostlin

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
bahnička mokřadní (<i>Eleocharis palustris</i>)	
bahnička bradavkatá (<i>Eleocharis. mamillata</i>)	
bublinatka jižní (<i>Utricularia australis</i>)	-/C4a
huseníček rolní (<i>Arabidopsis thaliana</i>)	
jestřábík chlupáček (<i>Hieracium pilosella</i>)	
kakost maličký (<i>Geranium pusillum</i>)	
kopřiva dvoudomá (<i>Urtica dioica</i>)	
kyprej vrbice (<i>Lythrum salicaria</i>)	
lilek potměchuť (<i>Solanum dulcamara</i>)	
medyněk vlnatý (<i>Holcus lanatus</i>)	
mochna stříbrná (<i>Potentilla argentea</i>)	
nahoprutka písečná (<i>Teesdalia nudicaulis</i>)	-/C2t
pampeliška smetánka (<i>Taraxacum sect. ruderalia</i>)	
pomněnka drobnokvětá (<i>Myosotis stricta</i>)	
potočnice lékařská (<i>Nasturtium officinale</i>)	SO/C2b
okřehek menší (<i>Lemna minor</i>)	
orobinec širolistý (<i>Typha latifolia</i>)	
ostřice latnatá (<i>Carex paniculata</i>)	-/C4a
ostřice prodloužená (<i>Carex elongata</i>)	
ostřice nedošáchor (<i>Carex pseudocyperus</i>)	-/C4a
pcháč bahenní (<i>Cirsium palustre</i>)	
psineček obecný (<i>Agrostis capillaris</i>)	
přeslička poriční (<i>Equisetum fluviatile</i>)	

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
pupalka dvouletá (<i>Oenothera biensis</i>)	
rákos obecný (<i>Phragmites australis</i>)	
rdest alpský (<i>Potamogeton alpinus</i>)	SO/C2b
rosnatka okrouhlolistá (<i>Drosera rotundifolia</i>)	SO/C3
konopáč sadec (<i>Eupatorium cannabinum</i>)	
pelyněk černobýl (<i>Artemisia vulgaris</i>)	
sítina článkovaná (<i>Juncus articulatus</i>)	
skřípina lesní (<i>Scirpus sylvaticus</i>)	
smldník bahenní (<i>Peucedanum plaustre</i>)	
svízel bahenní (<i>Galium palustre</i>)	
šťovík kyselý (<i>Rumex acetosa</i>)	
tomka vonná (<i>Anthoxanthum odoratum</i>)	
třezalka skvrnitá (<i>Hypericum maculatum</i>)	
třtina křovištíní (<i>Calamagrostis epigejos</i>)	
třtina šedavá (<i>Calamagrostis canescens</i>)	
turanka kandská (<i>Conyza canadensis</i>)	
violka rolní (<i>Viola arvensis</i>)	
vratíč obecný (<i>Tanacetum vulgare</i>)	
vrbovka chlupatá (<i>Epilobium hirsutum</i>)	
vrbina obecná (<i>Lysimachia vulgaris</i>)	
zlatobýl kanadský (<i>Solidago canadensis</i>)	
žabník jitrocelový (<i>Alisma plantago-aquatica</i>)	

Přehled zjištěných druhů dřevin

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
borovice lesní (<i>Pinus sylvestris</i>)	
bříza bělokorá (<i>Betula pendula</i>)	
bříza pýřitá (<i>Betula pubescens</i>)	
dub červený (<i>Quercus rubra</i>)	
javor klen (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	
javor mléč (<i>Acer platanoides</i>)	
jedle bělokorá (<i>Abies alba</i>)	-/C4a

název druhu	stupeň ohrožení (vyhláška MŽP 395/1992 Sb. / červený seznam)
olše lepkavá (<i>Alnus glutinosa</i>)	
topol osika (<i>Populus tremula</i>)	
vrba popelavá (<i>Salix cynerea</i>)	
vrba bílá (<i>Salix alba</i>)	
vrba křehká (<i>Salix fragilis</i>)	
vrba nachová (<i>Salix purpurea</i>)	
ostružník (<i>Rubus</i> sp.)	

Ochranařsky významné druhy rostlin v PP Bělečský písník

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	poznámka
rdest alpský (<i>Potamogeton alpinus</i>)	SO	C2b	V jedné tůni na J příbřeží hlavní vodní plochy – do 10 ks
rosnatka okrouhlolistá (<i>Drosera rotundifolia</i>)	SO	C3	J,JV břeh: do 3m od břehu v polštářích mechů – do 25 ks, do 10m od břehu, za cestičkou v porostu rašeliníku – 2 ks
potočnice lékařská (<i>Nasturtium officinale</i>)	SO	C2b	Periodická vodoteč ústící do hlavní vodní plochy – 7m2
nahoprutka písečná (<i>Teesdalia nudicaulis</i>)	-	C2t	obnažený písčitý břeh na SZ území – 3 jedinci (výskyt již v OP)

Zaznamenané druhy živočichů v PP Bělečský písník

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	poznámka
šídélko větší (<i>Ischnura elegans</i>)	-	-	jedinci stanoviště v okolí vodní plochy
šídélko brvonomhé (<i>Platycnemis pennipes</i>)	-	-	jedinci stanoviště v okolí vodní plochy a tůní
šídlo královské	-	-	jedinci

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	poznámka
(<i>Anax imperator</i>)			celá plocha ZCHÚ
ropucha obecná (<i>Bufo bufo</i>)	O	VU	hlavní vodní plocha v území a terestrická stanoviště v okolí jedinci
skokan hnědý (<i>Rana temporaria</i>)	-	VU	větší tůň u chatky a terestrická stanoviště v území jedinci
skokan zelený (<i>Pelophylax esculentus</i>)	SO	NT	menší vodní plochy v území jedinci
skokan skřehotavý (<i>Pelophylax ridibundus</i>)	KO	NT	hlavní vodní plocha v území jedinci
ještěrka obecná (<i>Lacerta agilis</i>)	SO	VU	osluněná stanoviště v území v okolí hlavní vodní plochy jedinci
ještěrka živorodá (<i>Zootoca vivipara</i>)	SO	NT	otevřená stanoviště v území a okolí vodních ploch desítky jedinců vč. juvenilů
užovka obojková (<i>Natrix natrix</i>)	O	NT	příběží hlavní vodní plochy v území jedinci
datel černý (<i>Dryocopus martius</i>)	-	LC	lesní porosty; opakované záznamy v území, druh zastižen na přeletu území bez vazby na lokalitu – hnízdění v blízkém okolí lokality velmi pravděpodobné
ledňáček říční (<i>Alcedo atthis</i>)	SO	VU	okolí vodní ploch; jednorázový záznam v území, lokalita pravděpodobně jen potravní stanoviště, hnízdění v okolí je velmi pravděpodobné
lejsek bělokrký (<i>Ficedula albicollis</i>)	-	NT	Porosty v S části území hnízdění možné jedinec
lejsek šedý (<i>Muscicapa striata</i>)	O	LC	porosty v J-JV části území hnízdění možné jedinec
žluva hajní (<i>Oriolus oriolus</i>)	SO	LC	Porosty v S části území hnízdění možné jedinec
brhlík lesní (<i>Sitta europaea</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
budníček menší (<i>Phylloscopus collybita</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
budníček větší (<i>Phylloscopus trochilus</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
červenka obecná (<i>Erithacus rubecula</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
dlask tlustozobý (<i>Coccothraustes coccothraustes</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
drozd kvíčala (<i>Turdus pilaris</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
drozd zpěvný (<i>Turdus philomelos</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné
holub hřivnáč (<i>Columba palumbus</i>)	-	LC	jedinci hnízdění možné

druh	kategorie podle vyhlášky č. 395/1992 Sb.	stupeň ohrožení*	poznámka
hrdlička divoká <i>Streptopelia turtur</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
hrdlička zahradní <i>Streptopelia decaocto</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
konipas bílý <i>Motacilla alba</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
konopka obecná <i>Carduelis cannabina</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
kos černý <i>Turdus merula</i>	-	LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
králiček obecný <i>Regulus regulus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
králiček ohnivý <i>Regulus ignicapillus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
kukačka obecná <i>Cuculus canorus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
mlynařík dlouhoocasý <i>Aegithalos caudatus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
pěnice černohlavá <i>Sylvia atricapilla</i>	-	LC	jedinci hnízdění pravděpodobné
pěnice hnědokřídlá <i>Sylvia communis</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
pěnice pokřovní <i>Sylvia curruca</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
pěnkava obecná <i>Fringilla coelebs</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
skřivan polní <i>Alauda arvensis</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
stehlík obecný <i>Carduelis carduelis</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
straka obecná <i>Pica pica</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
strakapoud velký <i>Dendrocopos major</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
strnad obecný <i>Emberiza citrinella</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
střízlík obecný <i>Troglodytes troglodytes</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
sýkora koňadra <i>Parus major</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
sýkora modřinka <i>Cyanistes caeruleus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
sýkora uhelníček <i>Periparus ater</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
špaček obecný <i>Sturnus vulgaris</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
vrabec polní <i>Passer montanus</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné
žluna zelená <i>Picus viridis</i>	-	LC	jedinci hnízdění možné

3. Mapové přílohy

Výskyt významných druhů rostlin

Výskyt významných druhů živočichů

4. Fotodokumentace

DP 11

DP 6 – lesní tůně

Drosera rotundifolia – DP1

Nasturtium officinale – DP3

DP 3 – spodní část v době zvodnění

DP 1

DP 5 – ochranné pásmo

Zootoca vivipara

5. Literatura

- GILL F.; DONSKER, D. (eds.). IOC World Bird List (v 6.1) [online]. 2016. Dostupné online <http://www.worldbirdnames.org/ioc-lists/crossref/>
- GRULICH V.& CHOBOT K. [eds.] (2017): Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Cévnaté rostliny – Příroda, Praha, 35: 1–178.
- HORA J. eds. 2010: Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2005-2007. AOPK ČR, Praha, 320 s.
- CHYTRÝ M., KUČERA T., KOČÍ M., GRULICH V. LUSTYK P. eds. (2010): Katalog biotopů České republiky. Ed. 2. Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Praha.
- CHOBOT K., NĚMEC M. (eds): Červený seznam ohrožených druhů České republiky – obratlovci. Příroda, AOPK ČR, Praha, 34: 8–35.
- KUBÁT K., HROUDA L., CHRTEK J. jun., KAPLAN Z., KIRSCHNER J. & ŠTĚPÁNEK J .eds. (2002): Klíč ke květeně České republiky. [Key to the Flora of the Czech Republic] – 928 p., Academia, Praha.
- ROTHMALER, W. (2009):Exkursionsflora von Deutschland, Bd. 3, Gefässpflanzen: Atlasband.
<http://bigfiles.birdlife.cz>,
<http://drusop.nature.cz>,
<http://isop.nature.cz>,
- Vyhláška č. 395/1992 Sb. Vyhláška ministerstva životního prostředí České republiky, kterou se provádějí některá ustanovení zákona České národní rady č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny.
- Vyhláška č. 393/2012 Sb. Vyhláška, kterou se mění vyhláška č. 395/1992 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.
- Směrnice EU 92/43/EHS O ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (směrnice "o stanovištích").
- Směrnice Rady č. 2009/147/ES, o ochraně volně žijících ptáků.